

[Julius Krohn]
SUONION LASTENRUNOJA I

PIENOKAISET

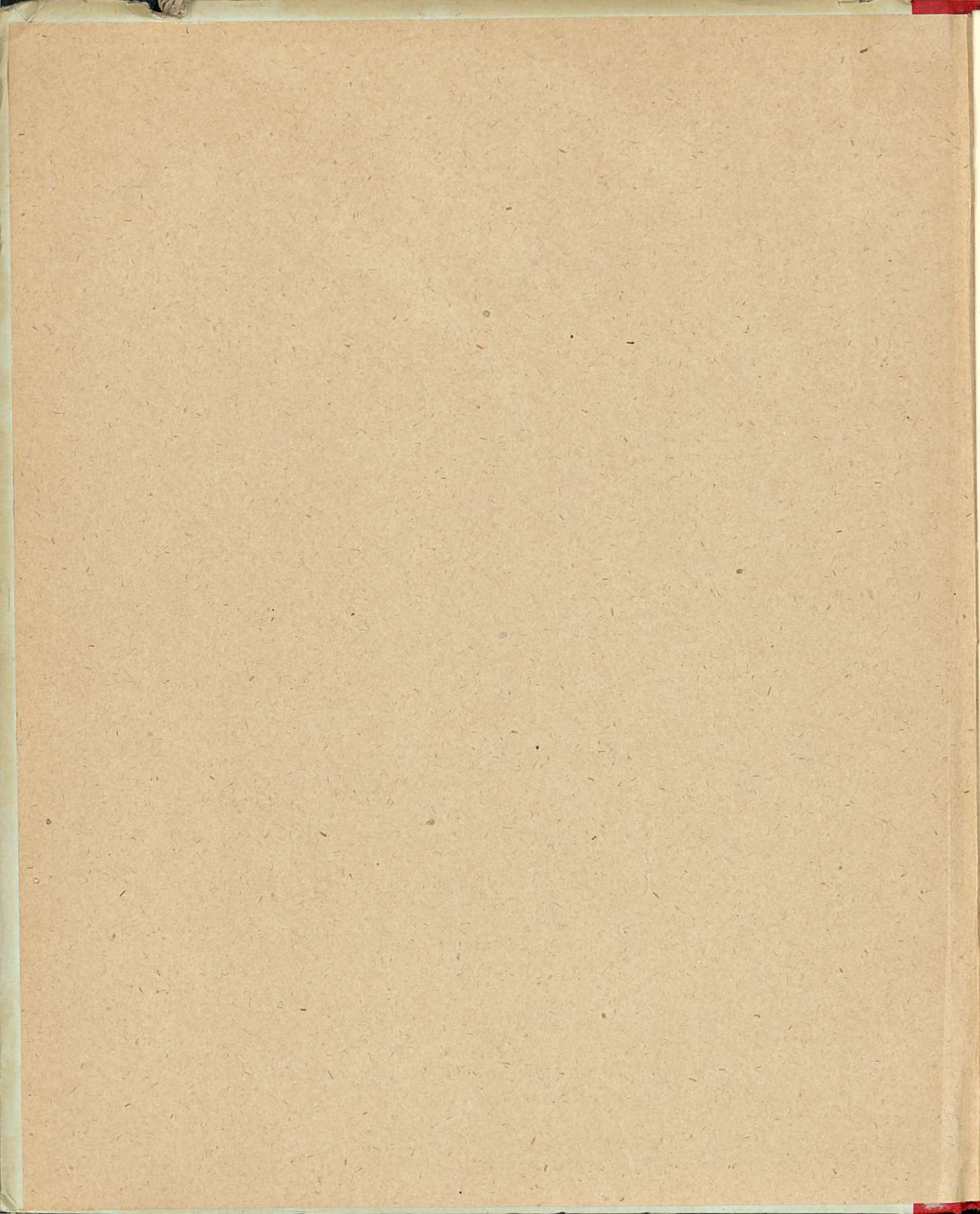
KUVAT OSKAR PLETSCHIN MUKAAN

PIIRTÄNYT

VENNY SOLDAN-BROFELDT

HĒLSINGISSÄ

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

SUONION LASTENRUNOJA I

PIENOKAISET

HELSINGISSÄ

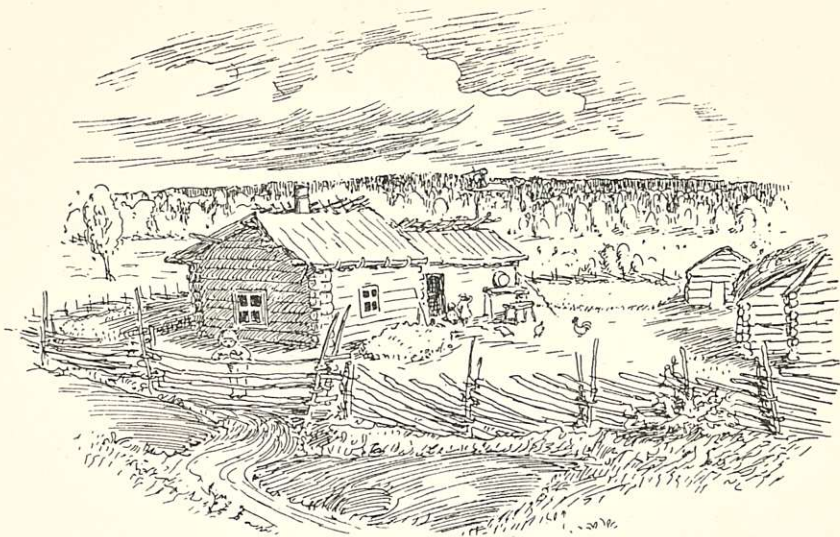
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Helsingissä,
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainon osakeyhtiö,
1898.

KYLÄN LAPSET

hoh kultaista kotia,
 Maan parasta paikkastamme!
 Nurmet alla, pellot päällä,
 Keskellä kylä välillä,
 Kylän alla armas ranta,
 Rannassa rakas vetonen;
 Se sopisi sorsan uida,
 Vesilinnun vieretellä.

Ohoh kultaista kotia,
 Maan parasta paikkastamme!
 Siellä on lasten lysti olla,
 Pienten leikkiä pidellä;
 Siellä on lehdot lauleskella,
 Käen kanssa kilvoitella;
 Selät siellä on kiikuskella,
 Laineen päällä liikuskella;

Siellä on armahat ahomme,
 Siellä mansikka-mäkemme,
 Vaaraimia vaarat täynnä,
 Mättäiköt muuraimia,
 Puoloja kanervakangas,
 Vaikka poimis päivät pitkät,
 Päivät pitkät, yöt lisäksi.

Ohoh kultaista kotia,
 Maan parasta paikkastamme!
 Siellä on elo suloinen,
 Huoletoinna huiskaella
 Viatonna vieretellä,
 Äiti-kullan suojan alla,
 Isän turvassa ilolla,
 Kasvaa seurassa sisarten,
 Vieretysten veikkoin kanssa.

Tyttönen: Kiellä, Miiri poikas pois,
Ettei tielläni ne ois!
Kas kun repivi ne kerään';
Jos pois vedän, karkaa perään!
Heillen en voi laittaa sukkaa,
Jos näin työtäni ne hukkaa!

Kissa: Sukat meill' jo ennestään,
Joissa hiljaa hiivitään.
Mutta pienten poikaini

Pitäis tulla nopsaiksi,
Harppaella, tavoittaa,
Että sitten kiinni saa
Hiiren, mikä joka yö,
Sokeristas palan syö,
Nakertaapi korppujas,
Pilaa sulta namujas.
Siksi salli poikasten
Leikitä nyt oppien.

Äiti: Ainikki pienoinen, Aini hoi!
Missä nyt tyttösen' olla voi?

Aino: Täss' olen, vaan enpä nyt jouda tulla!

Äiti: Vai sä et jouda, mi työ on sulla?
Vai sinä kirjoitat? Virka kelle?

Aino: Kirjoitan kirjettä kissaselle:
„Miiri, mun kultani, Miiri pai,

Teethän sä Ainolle mieleks kai!
Juokseppa aittahan kiireesti,
Kermoja kuorios kuppiini,
Kuppi täyteen, sekaan panna
Myös saat velliä, hiukan mannaa,
Kukkurakauhanen sokeria
Sitten päälle, kyll' löytyy sija.
Tuo myös voi-siru oikein suuri,
Siihenpä leipää yks muru juuri!“

Lapset: Hiessään miks isän tuolla
Pitää heinät maahan lyödä?

Äiti: Lehmä-parkain täytyis kuolla,
Talvell' jos ei olis syödä.
Vaan kun täys on lato, aitta,
Talvi pitkäkään ei haittaa.

Lapset: Voi, näin mekin poimikaamme
Kukat, kotiin korjatkaamme!
Pistetähän jok' ikkunahan,
Raot täyteen lattiahan.
Hei kuin lysti sitten olla!
Sitten voipi talvi tulla;
Ei se pahaa tehdä saa,
Meidän tupa kukoistaa.

Maikki: Kuuleppas, nyt arvaa:
Kenpä on tää?
Tukka kullankarva,
Kihara pää,
Nenä nykeröinen,
Mansikka-suu,
Poski pyöriöinen,
Aivan kuin kuu.
Etkös tunne mua siitä?

Annukka: Ei se vielä riitä!

Maikki: No, ja sydän kaikki
Ain' on omasi.

Annukka: Nyt jo tiedän, — Maikki,
Olet siskoni!

Kas nyt kaikk' on valmisna:

Töppöset on jalassa,
Pää ja kaula peitetty,
Tarkoin kiinni pistetty
Äidin suuri villaliina;
Huolen piti sisko Tiina,
Ettei puris pakkanen.
Aino menee torillen;
Kori on jo kädessä,
Pappa antoi pennejä. —

Tiina: Kuinka paljon? Lueppas!

Aino: Yksi — kaksi — — maltappas! —
Kaksi — — monta — — neljä — — no,
Eikös siinä kyllin jo?
Aino ostaa koko torin,
Pistää kaikki tänne koriin:
Lihat, leivät, makkarat,
Kalat — — juustot — — mansikat. —
Tuopi sitten tuomiset
Papallensa makeiset.

Kävikö varas vatsassa,
Kun näin se tyhjäksi tuli?
Vai voita vaan söit aamulla,
Mi päivänpaisteess' sulii?
Jo vasun pohja näkyypi;
Viel' yhäkö se piisaa?
Mihinkä kaikki mahtuupi,
Sä pikku ahma-Liisa?
Kun vaan ei viimein halkeais
Tuo pieni eväspussi;
Siitäkö vasta nauraa sais
Jänönen, lehto-Jussi!

Katso tuolla
Kirkon puolla
Kuka käy?
Eikö näy?
Hattu, nuttu
Eikö tuttu?
Kännäs roikkaa,
Lelli poika,

Heitä muisku,
Niinkuin tuisku!
Näetkö, pikku veitikka
Nisupullan
Isä kullan
Hatussa?
Minne sen hän vie?
Kellekä se lie?

Tyttö: Tottahan tää on se oikea tie?
Vieläkö pitkältä kylään lie?

Poika: Onpahan virstoja pari vielä.

Tyttö: Voi mua! Ennenkuin ollaan siellä,
Uupuvi varmaan mun siskoni vaivaan,
Aikaa jo jalkansa väsyi aivan.

Pikku sisko: Ei tee se mitään, ei hätää nyt enää!
Kylläpä taasen nyt jaksan ma mennä,
Kunhan — mun tässä sä istua annat,
Selässä näin mua vieläkin kannat.

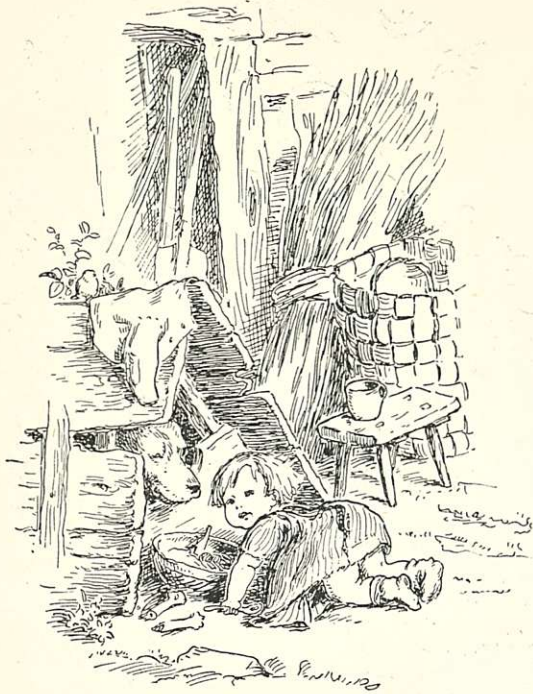

Ei auta nyt karku —
 Pois veteen vaan!
 Myös turha on parku —
 Nyt huuhdotaan.
 Et tok' tahdo olla
 Niin siivoton,
 Kuin tunkiolla
 Nuot porsaas on!

Kas niin, älä pelkää,
 Jos kastuukin selkää!
 Ei veteen kuolla!
 Kas sorsatkin tuolla
 Ne loiskii
 Ja roiskii
 Ain' iloissaan.
 Pois veteen vaan!

Lois nyt tieltä valkopää,
Ettet ruiskun alle jää!
Sulta jos tuo liinatukka
Vielä kastuu, siin' on hukka.
Kaiken värin vesi veisi,
Lumenkarvaks valkaiseisi.
Tulisitpa sä yks, kaks
Vanhaks äijä-rutjukaks!

Kokenut se kaikki tietää!
Niin kai Jussi arvelee;
Hallin soppa kovin viettää:
Lähemmäks hän matelee.
„Pitäis haistaa,
Pitäis maistaa;
Se on varmaan namua!
Padoist' Anni tyhjentääpi
Tänne, mitä tähteeks jääpi;
Sokerithan pohjassa.“

Tyttönen: Voi jos äiti voisi antaa
Tänne sisko-vaavasen!
Tahtoisinpa häntä kantaa
Sylissäni pikkuisen,
Heilutella, keikutella,
Syöttää marjasilla
Makeisilla,
Nukuttaa tuost' unehen,
Laulellen;
Hoitaisin kuin parhaan nukin.

Äiti: Vai kuin sen, jonk' joulupukin
Pussist' olit löytänyt?
Sanoppas, miss' on se nyt?
Kaula katki,
Rinta ratki,
Sikskun joulu-ukko jälleen
Korjaapi sen entiselleen.
Vaan ei joulu-ukkokaan
Tätä vauvaa parantais,
Jos se sattuis rikkumaan;
Sit' ei ikään ehjäksi sais.

Menöss' ol' Annukka mansikkaan,
Levähti tänne nyt hiukan vaan;
Tuo päivä paistoi niin helteesti,
Väkin silmät se ummisti.
Nyt näkee unta hän armahaista
Punertavaisista marjamaista,
Ja poimimattakin mansikat
Itsestään vasuhun kapuuvat.
Nyt täys on vasu, sais kotiin mennä;
Nyt Anni herää — voi eihän enää
Vasussa yhtään marjaa näy!
Niin, Anni-raukkanen, joskus käy!

Pikku sisar: Kuink' äiti meitä
Vaan hennoi heittää
Näin yksiksemme
Murehesemme?
Meit' eikö enää
Hän rakastanut!
Pois tahtoi mennä,
Ei armahtanut!

Suuri sisar: Näin älä luule,
Vaan mua kuule;
Ei lapsiansa

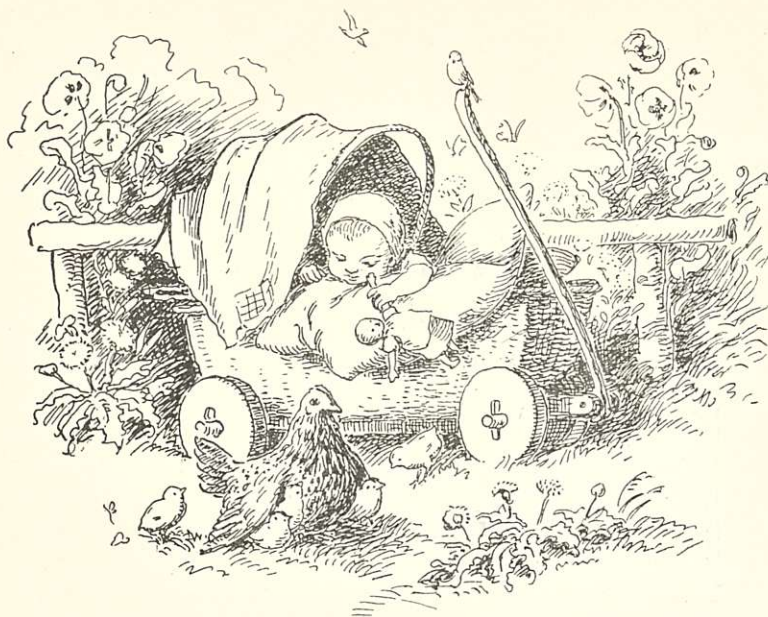
Äit' unohtanut,
Ain' armaitansa
On rakastanut.
Hän meni tuonne
Vaan edeltämme,
Ett' valmis huone
Ois ehteissämme.
Mun käski siksi
Sun äitis olla,
Kun enkeliksi
Myös saamme tulla.

PIENOKAISET

Tuuti, mun vauvani, nukkukaa
Unta sokurin-makeaa!
Itse ma kehtoa soutaisin,
Jos vaan viipyä joutaisin.
Mutta mulla on suuri työ.
Aapiskukko se torua taitaa,
Jos en läksyjä valmiiks laita.
Mut kun lomahetkeni lyö,
Kohtapa mamma jällehen juoksee
Omien vauva-kultien luokse.

Tipu, tipu kuuleppas,
Miks toit tänne poikias?
Papan korean kukkasmaan
Rikki noukkivat kokonaan.
Varmaan arvelit, kunnoton:
Pikku Leena on voimaton,
Miten meitä hän estää vois.
Mutta malta, ma isää huudan,
Kohta tuopi hän suuren luudan,
Ettekö silloin pötki pois!

 hoppas, Pekka, min miettehes maksaa,
Latinatako sä luet vai Saksaa?
Jokohan virkaa maisterin täytät,
Taikkapa tohtorin oppia näytät?
Käynytpä lienevi vaikeaks,
Koska on apuna silmää kaks!
Näytäppä kirjas — no, näitkös kurin!
Tohtori pitikin kirjan nurin!

Loiskis sorsat lampehen!
Pikku Yrjö poikanen
Kumppaliksi heillen!
Kaiken kesän sorsat ui,
Illoisesti pulikoi,
Syksyllä he teilleen
Lähtee, lentää kauas pois,
Missä lämpimämpi ois.

Niin myös, Yrjö poikanen,
Kosk' on vesi lämpöinen,
Pulikoitse tässä.
Ennenkin kuin kylmä jää
Vielä kasvaa kerkiää
Kylpy-ammeheissä,
Lapsi viedään kylvystään
Äidin syliin lämpimään.

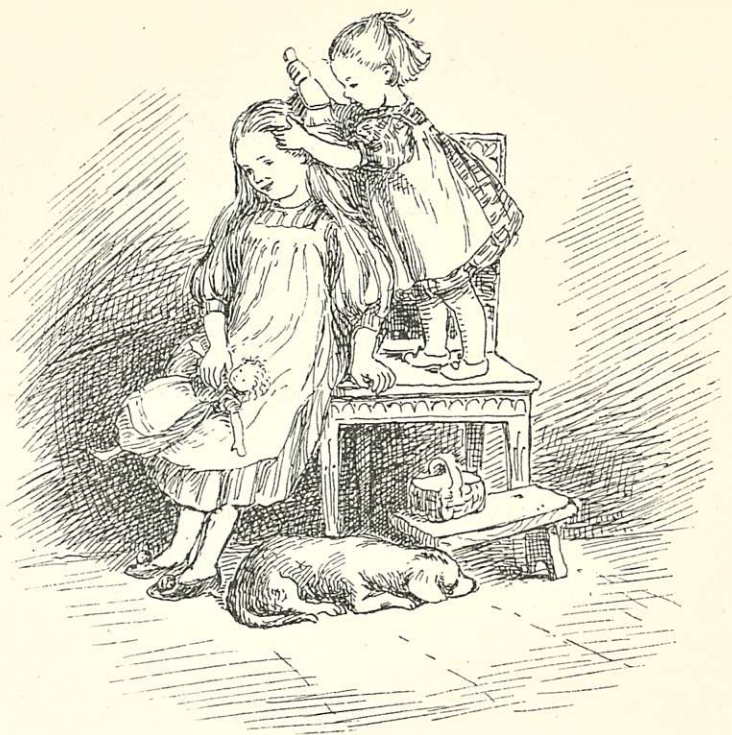

Mun pupu jänöni pienoinen,
Kuink' olet hieno ja pehmoinen!
Kuink' korvas on pitkät, taitais luulla
Sun voivan virstojen päästä kuulla,
Ja kehräsilmäs ne melkein on suuret
Kuin lumpeen lehdet tai nauriin juuret.
Nyt katselet maahan, nyt taivahalle,
Nyt vasempahan, nyt oikealle,
Vaan etpä näe kuin Miiri häijy
Sun henki parkaas hiipien väijyy.
Ma pelkään, pupu, sä saanut lienet
Kylli' isot silmät, mut aivot pienet!

„**O**i peippo, pieni lintusein,
Suloinen sydänpäpyein,
Miks multa poies lensit!
Ma talven kaiken syötin sun,
Vaan kevään tullen jätit mun,
Ja kohta metsään riensit.“

„Siit’ on nyt suru mielessäin
Kun uskoton sä olit näin
Paraalle ystävälle“. —
Samassa tytön korviin
Liverrys vieno kuuluikin,
Jo tuli peippo jälleen.

„**O**i istuppa hiljaa,
Mun siskoni Milja,
Kuin siveä lammas.
Nyt olen mä mammas:
Ma harjaan ja su'in,
Jos sallit sen hovin,
Ja laittelen pääs
Kuin joutuis jo hääs.“

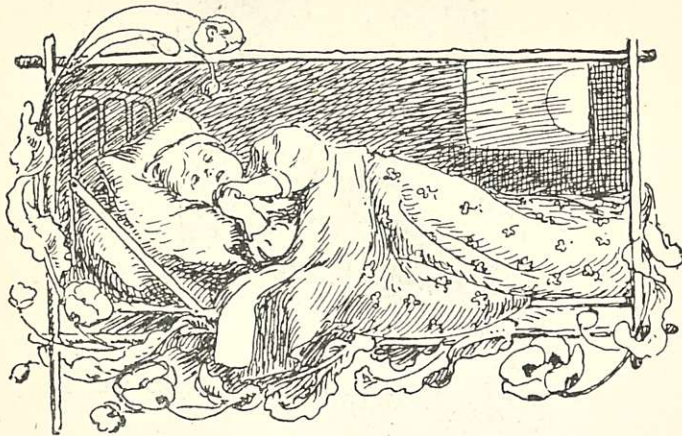
„Ai mammani kulta,
Se tuntui kuin tulta!
Jo kiitän, jo piisaa
Nyt pikkuinen Liisa!“

„**M**inne nyt Matti ja Lotta ja hauva?
Katsoppa, laukut on heillä ja sauva!“
„Hyväst’, hyväst’ jo, naapuri kulta!
Kaukaismaille jo mennähän sulta,
Minä ja Musti ja pikkuinen Lotta, —
Älähän naura, se aivan on totta! —
Matkustelemme nyt kaikkia maita,
Siksi kuin tulevi vastahan aita;
Senhän takan’ on maailman loppu.
Hyväst’, hyväst’, jo meillä on hoppu!“

Aatu ristittynä on mies —
Paita-ressu ois sopivampaa!
Tökkohan tukkas on nähnyt kampaa?
Toinen sukka — sen kissa ties,
Mihinkä pajupehkohon tarttui!
Sielläkö reikäkin kolttiin karttui?
Seisoopa siinä ja sormia nuolee,
Luulenpa nälkähän varmaan kuolee. —
„Mamma jos pöksyjä saada jo voisi!“ —
„Pöksyjä? Liika se kunnia oisi!“

Taivahalla, kas! kuu jo kulkee.
Unonen lapsen silmät sulkee,
Tyynyn päälle jo pääkin vaipuu;
Ensinpä ristihin sormet taipuu:
Isä armias, taivahastas
Katso tätäkin pientä lastas!
Enkelis suojakseni laita,
Sitten ei mua mikään haita!
Amen.

Suom. lastenkirj. 3.

Krohn

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 1423

☆☆☆ Lastenkirjoja

on kustannuksellamme ilmestynyt:

Matka maailman loppuun. Kirjoittanut HALVARD BERGH. Suomentanut Sohvi Reijonen. Kuvilla kaunistettu. Sid. 1: 50.

Z. Topelius on lausunut toivomuksen, että tämä kirja saisi hyvin laajan leviämisen.

Pieniä lauluja ja kuvia. Laulujen sanat kirjoittanut E. MALM. Kuvat piirtänyt V. SOLDAN-BROFELDT. Hinta sid. alennettu 2 mkaan.

»Vihdoin koittaa suomenkieltä puhuville lapsille kultaisempi aika! — Kuvakirja ansaitsee kaikissa suhteissa mitä edullisimman arvostelun. — Suljemme kirjan kaikkien vanhempain ja lasten ystävien suosioon.»
Päivälehti.

Pieniä lauluja ja leikkejä kansakouluja ja lastentarhoja varten. Osaksi mukaellut osaksi säveltänyt SOFIE LITHENIUS. Ensimmäinen vihko. 24 siv. 1: 50.

Tämä lauluvihkonen on saanut suurta suosiota osakseen. Neiti ALLI TRYGG suosittelee sitä kaikille lastenkoulujen opettajatarille.

Siskosarjalle. Kokoelma satuja ja kertomuksia, kirjoittanut VERA HJELT. Suomensi Hilda Käkikoski. Alex. Federleyn piirtämillä kuvilla. 78 siv. Sid. 1: 50.

»Sisällys on kirjassa kauttaaltaan semmoinen, että pienikin lapsi sen tajuaa, ja luulen niiden pienokaisten, jotka kirjan joululahjaksi saavat, siihen mielistyvän. Hyvin sievät ovatkin useimmat sadut ja jutumat.»
Savo-Karjala.

Kustannusosakeyhtiö Otava.

Hinta 1: 50.